

Dosarul nr. 2ra-1082/19

Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul Rîșcani (jud. M. Săjin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agroserviciinord”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vitalie Tălămbuță împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agroserviciinord” cu privire la revendicarea terenului de pământ, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Vitalie Tălămbuță, casată parțial hotărârea din 27 septembrie 2018 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani și emisă în această parte o nouă hotărâre

constată:

La 24 ianuarie 2018, Vitalie Tălămbuță a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Agroserviciinord” cu privire la revendicarea terenului de pământ, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că este proprietarul terenurilor de pământ cu suprafața de 1,5280 ha cu bonitatea 94 grade/ha cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX amplasate în extravilanul sat. XXXXX r-nul XXXXX.

Dreptul de proprietate asupra terenurilor menționate a fost dobândit în baza titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren și actului de predare-primire a terenurilor agricole în arendă.

Potrivit contractului de arenda a terenului nr. 119 din 13 iulie 2012, a transmis terenurile menționate arendașului SRL „Agroserviciinord” pentru folosință cu destinație agricolă, pe un termen de 3 ani de la 1 ianuarie 2013 până la 31 decembrie 2015.

În această perioadă de timp, pârâtul a folosit terenurile arendate după destinație având profit.

Neavând dorința de a prelungi contractul de arendă, a informat pârâtul despre aceasta cu 9,5 luni înainte de expirarea termenului de arendă, adică cu mult mai mult ca termenul indicat în pct. 4 din contract.

SRL „Agroserviciinord” însă nu a dorit să restituie terenurile arendate, referindu-se la faptul că terenurile date sunt din nou prelucrate și semănate.

A menționat că, fiind proprietar legal al acestor terenuri, nu a intenționat de a prelungi relațiile de arendă cu SRL „Agroserviciinord”, solicitând ultimului de a-i restitui loturile de pământ în litigiu, în acest sens adresându-se verbal către pârât în repetate rânduri și în formă scrisă în luna martie 2016, cerința care a fost acceptată cu mențiunea respectivă pe cererea lui la data de 23 iulie 2016, însă de facto a rămas fără satisfacere, astfel, arendașul folosind terenurile lui și după expirarea contractului de arenda încă 2 ani, în anii 2016 și 2017.

Mai mult, directorul SRL „Agroserviciinord” încălcând legea se străduia să îl inducă în eroare spunând că a uitat să-i întoarcă terenurile după recoltarea roadei anului 2017.

Din nou dânsul s-a adresat cu privire la restituirea terenurilor arendate, primind însă răspuns de la administrația SRL „Agroserviciinord” că pământul deja e prelucrat și semănat cu raps, de aceea nu dorește să-l restituie. Dacă restituie terenul de pământ, atunci ar trebui să-i fie restituite cheltuielile pentru prelucrarea și însămânțarea terenului în anul 2017 pentru roada anului 2018 în sumă de 20000 de lei, prin urmare, pârâtul și aici urmărea îmbogățirea fără justă cauză din contul lui.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 14, 316, 374 Cod civil, art. 40, 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, revendicarea dreptului lui de proprietate asupra terenurilor de pământ cu suprafața de 1,5280 ha cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX amplasate în extravilanul sat. XXXXX r-nul XXXXX pe care le posedă și se folosește ilegal SRL „Agroserviciinord”, încasarea din contul SRL „Agroserviciinord” în beneficiul lui a venitului ratat în sumă de 30109,13 de lei și a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 1053,27 de lei.

La 13 iunie 2018, Vitalie Tălămbuță a depus cerere de chemare în judecată privind micșorarea cuantumului pretențiilor, solicitând micșorarea sumei acțiunii în cuantum de 3841,85 de lei.

În motivarea acesteia a invocat că în total a primit de la pârât produse pentru anii 2016-2017 în sumă de 4951,85 de lei, ultimul urmând să-i restituie costul a 37 de pomi, prețul unuia fiind de 30 de lei, în total, 1110 de lei.

Prin încheierea din 3 aprilie 2018 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani, a fost atrasă din oficiu în proces Primăria sat. Corlăteni r-nul Rîșcani în calitate de intervenient accesoriu de partea reclamantului Vitalii Tălămbuță.

În cadrul ședinței de judecată din 26 iulie 2018 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani, Vitalie Tălămbuță a renunțat la capătul de cerere ce ține de costul a 37 de pomi.

Prin hotărârea din 27 septembrie 2018 a Judecătorei Drochia sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost revendicate din posesia și folosința SRL „Agroserviciinord” terenurile de pământ cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 1,0189 ha și nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,5091 ha, amplasate în extravilanul sat. XXXXX r-nul XXXXX care aparțin cu drept de proprietate lui Vitalie Tălămbuță.

În rest, au fost respinse pretențiile ca neîntemeiate.

Au fost încasate de la SRL „Agroserviciinord” în beneficiul lui Vitalie Tălămbuță cheltuielile de judecată în partea cerinței privind revendicarea bunurilor, ce constau din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în judecată în mărime de 100 de lei.

Prin decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Vitalie Tălămbuță, casată parțial hotărârea primei instanțe în partea respingerii cerinței lui Vitalie Tălămbuță privind repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care a fost încasat în beneficiul lui Vitalie Tălămbuță de la SRL „Agroserviciinord” prejudiciul material în sumă de 12405,70 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 762 de lei.

În rest, pretenția lui Vitalie Tălămbuță privind repararea prejudiciului material a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 2 aprilie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Agroserviciinord” a declarat recurs împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, menționând că au fost încălcate prevederile art. 373 CPC, instanța de apel depășind atribuțiile legale și a judecat cauza în afara limitelor apelului declarat.

Astfel, cu referire la cerința intimatului privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1110 de lei, costul a 37 de pomi, instanța de apel a reținut că în acest sens apelantul nu a confirmat faptul că dânsul a fost/este proprietarul acestor 37 de pomi.

A precizat că o astfel de cerință în cererea de apel nu a fost formulată.

La acest capăt de cerere, care a parvenit ulterior adresării în instanță printr-o cerere suplimentară, Vitalii Tălămbuță a renunțat în cadrul examinării cauzei în prima instanță.

Prin urmare, instanța de apel a admis încălcarea prevederilor art. 373 CPC și a judecat cauza în afara limitelor apelului și a încălcat normele de drept material, fapt ce constituie temei de declarare a recursului în baza art. 432 alin. (2) CPC.

La materialele cauzei lipsesc probe care ar demonstra că terenul cu suprafața de 1,5280 ha pe care Vitalie Tălămbuță îl deține cu drept de proprietate a fost însămânțat în anul 2017 cu grâu.

A accentuat că la dosar este anexată doar informația eliberată de la Direcția pentru Statistică a Raionului Rîșcani, cu referire la roadă medie la un hectar pentru anul 2017 cultura - grâu.

Drept dovadă a legalității acțiunilor SRL „Agroserviciinord” și a prelungirii relațiilor contractuale cu privire la arenda terenului agricol cu suprafața de 1,5280 ha este faptul că Vitalie Tălămbuță a primit pentru anul 2017 producție în natură 675 kg de grâu ce constituie plata pentru arendă care este prevăzută în contractul de arendă nr. 119 din 13 iulie 2012, fapt confirmat prin semnătura acestuia în Registrul de înscriere a persoanelor al SRL „Agroserviciinord”, suplimentar recunoscut de către acesta în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță.

Cu referire la venitul ratat pretins de către Vitalie Tălămbuță, a menționat că în toate cazurile de solicitare a venitului ratat trebuie dovedită mărimea acestuia.

Instanța de apel constatând faptul folosirii abuzive de către SRL „Agroserviciinord” a terenului agricol, a obligat achitarea în folosul lui Vitalie Tălămbuță a beneficiului neobținut, care ar fi putut obținut în condiții normale ale circuitului civil, în rezultatul strângerii roadei.

La acest capitol a menționat că condiții normale ale circuitului civil de obținere și respectiv, a strângerii roadei, presupune în mod normal: procurarea semințelor, însămânțarea terenului agricol, introducerea îngrășămintelor și a chimicalelor, stropit, arat, tălălugit, cultivat, plata muncii, contribuții individuale, achitarea impozitelor și doar după suportarea tuturor acestor cheltuieli, ar fi fost posibilă obținerea unui venit, care raportat la caz ar putea fi considerat ratat.

Sarcina probațiunii existenței, precum și mărimii venitului ratat revine creditorului, care trebuie să demonstreze că ar fi putut și ar fi trebuit să obțină anumite venituri.

Creditorul trebuie să dovedească posibilitatea reală și nu închipuită de obținere a unor venituri, luând în considerație conjunctura dintre cerere și ofertă pe piața de mărfuri, concurența, implicarea forței de muncă necesare realizării activității sale de producere și respectiv, comercializare.

Lipsa vreuneia din condițiile enumerate ar avea ca rezultat o simplă coincidență în timp a pierderilor cu micșorarea volumului realizărilor de către creditor, dar nu ratarea unui venit din vina debitorului.

La 21 mai 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Vitalie Tălămbuță a depus referință la recursul declarat de SRL „Agroserviciinord”, solicitând considerarea acestuia inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 25 februarie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 131), fiind recepționată de reprezentantul recurentei, avocatul Ana Sofroni la 27 februarie 2019 și de recurentă la 7 martie 2019, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la materialele dosarului (f. d. 132, 135).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 2 aprilie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Agroserviciinord” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de SRL „Agroserviciinord”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Agroserviciinord” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agroserviciinord” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari